

การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร*

รัชนิวรรณ บุญอนันต์¹

สมชัย วงษ์นายะ² และปาจริย์ ผลประเสริฐ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเคราะห์เอกสารรายงานแผนพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2548-2551 พ.ศ. 2553-2556 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร 2) ศึกษาสภาพของการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยว 3) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร 4) สร้างยุทธศาสตร์ฯ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2553-2556 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ 5) ประเมินยุทธศาสตร์ฯ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินยุทธศาสตร์โดยการส่งให้ผู้ใช้และผู้เชี่ยวชาญประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดอันดับ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. จังหวัดกำแพงเพชรมีปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ขาดแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวและขาดการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ การบริหารจัดการด้านการคมนาคมเพื่อการท่องเที่ยวไม่มีประสิทธิภาพ และขาดการวางแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ
2. การศึกษาสภาพของการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อสภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า จังหวัดกำแพงเพชรมีสภาพการบริหารการท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้ จังหวัดมีการจัดทำแผนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวร่วมกับแผนพัฒนาจังหวัด การจัดบุคลากรให้บริการด้านการท่องเที่ยวเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบการด้านการบริการการท่องเที่ยว และหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดมีการประสานงานด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกับเคเบิลทีวีท้องถิ่นและสื่อมวลชนในจังหวัด ส่วนปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรที่สำคัญ มีดังนี้ จังหวัดขาดการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรมและเป็นระบบ ขาดการวางแผนพัฒนาบริการการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐาน และขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น
4. การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ได้ยุทธศาสตร์ จำนวน 9 ยุทธศาสตร์
5. การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ยุทธศาสตร์ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนายุทธศาสตร์/ การบริหารการท่องเที่ยว/ จังหวัดกำแพงเพชร

* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พ.ศ. 2555

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² รองศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

Strategies Development for Tourism Management of Kamphaeng Phet Province^{*}

Ratchaneewan Boonanont¹

Somchai Wongnaya² Pajaree Polprasert³

Abstract

The purpose of this research and development was to contrive the strategies development for tourism management of Kamphaeng Phet province. The research methodologies comprised five stages: 1) the study of tourism problems in Kamphaeng Phet province synthesized through documents reported by Kamphaeng Phet Development Plans in year 2005-2008 and 2010-2013, from research related to tourism in Kamphaeng Phet province, and from in-depth interviews of stakeholders related to tourism in Kamphaeng Phet province; 2) the study of tourism potential in Kamphaeng Phet province collected data through questionnaires that were responded by tourists; 3) the study of state and problems of tourism management in Kamphaeng Phet province based on data from focus group method and in-depth interviews of people related to tourism in Kamphaeng Phet province; 4) the construction of strategic management compiled data through studying of tourism strategies of Kamphaeng Phet in the year 2010-2013, reviewing SWOT analysis, organizing workshop and seminars through connoisseurship; 5) the evaluation of strategic management evaluated by experts and analyzed through frequency, percentage, mean, standard deviation, ranking and content analysis.

The research findings were as follows:

1. The tourism problems in Kamphaeng Phet province were lacking of master plans and systematic planning in tourism, having inefficiency of tourist transportation management, and lacking of effective marketing plans on tourism both inside and outside Kamphaeng Phet province.
2. The study of tourism potential in Kamphaeng Phet province indicated that it was at a high level based on tourists' opinions.
3. The study of state and problems of tourism management in Kamphaeng Phet province revealed into two aspects – state and problems: for the state; the province had tourism plans within the provincial development plan, one of Entrepreneurs' roles in tourism was providing human resources for tourism services, and offices or divisions in charged of tourism public relation and promotion in the province worked corporately with local cable television and mass media for tourism sites, had no standard of development plans in various aspects of tourism, lacked effective tourism advertisement, and etc.
4. The strategy development of tourism management in Kamphaeng Phet province evaluated by experts stated that nine strategies were found from tourism strategies of Kamphaeng Phet province in the year 2010-2013.
5. The evaluation of strategic management of Kamphaeng Phet province by experts displayed that most strategies were appropriate at the highest level, were possible at a high level and were useful at the highest level.

Keywords: strategies development / tourism management / Kamphaeng Phet province

^{*} Research Article from thesis for the Doctor of Philosophy degree, Administration and Development Strategy Program, Kamphaeng Phet Rajabhat University, Thailand, 2012

¹ Ph.D. Candidate in Administration and Development Strategy, Kamphaeng Phet Rajabhat University

² Assoc. Prof., Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University (Thesis Advisor)

³ Asst. Prof., Faculty of Management Sciences, Kamphaeng Phet Rajabhat University (Thesis Advisor)

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

การท่องเที่ยวมีบทบาทต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทางด้านเศรษฐกิจนั้นการท่องเที่ยวสามารถทำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศมาให้แก่ประเทศชาติเป็นจำนวนมากส่วนทางด้านสังคมการท่องเที่ยวเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่น จากความสำคัญของการท่องเที่ยว ส่งผลให้ทุกประเทศกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ แต่การใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า นั้น องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : WTO. 2003: 21-22) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า จะต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

จังหวัดกำแพงเพชร เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นและหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม แต่หากพิจารณาสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวในรอบระยะ 3-4 ปี ที่ผ่านมาของจังหวัดกำแพงเพชร (พ.ศ. 2547-2550) พบว่า มีการขยายตัวด้านรายได้ในปี 2548 คิดเป็นร้อยละ 18.38 ปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 7.93 แต่ในปี 2550 มีความหดตัวลดลงมากถึงร้อยละ 11.1 ในด้านปริมาณนักท่องเที่ยว พบว่ายังมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงจากร้อยละ 13.72 ในปี 2548 เหลือร้อยละ 3.9 ในปี 2549 และเหลือเพียงร้อยละ 1.1 ในปี 2550 (สำนักงานจังหวัดกำแพงเพชร. 2552 : 7) และจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า จังหวัดกำแพงเพชร มีจุดแข็งด้านการท่องเที่ยว คือ การมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (เป็นมรดกโลก) และเชิงธรรมชาติ เป็นต้น และมีจุดอ่อน คือ จังหวัดขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกจังหวัด เป็นต้น โอกาสด้านการท่องเที่ยว คือ กระแสความนิยมในการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพิ่มมากขึ้นเอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด เป็นต้น และข้อจำกัดด้านการท่องเที่ยว คือ การโยกย้ายผู้บริหารของรัฐบาลทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการผลักดันยุทธศาสตร์จังหวัด (สำนักงานจังหวัดกำแพงเพชร. 2552 : 3) ซึ่งหากพิจารณาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า จังหวัดกำแพงเพชรมีความพร้อมด้านการท่องเที่ยวแต่การใช้การท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อจังหวัดมีน้อย ส่งผลให้จังหวัดกำแพงเพชรมีความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวกับจังหวัดอื่นน้อยตามไปด้วย ซึ่งเป็นประเด็นให้เห็นว่าการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดไม่สามารถดึงความพร้อม ด้านการท่องเที่ยวออกมาใช้ประโยชน์ได้ และปัจจุบันการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับหน่วยงานภาครัฐ

การที่การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐนั้น ส่งผลให้การท่องเที่ยวไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อจังหวัดอย่างแท้จริงเพราะการบริหารที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐเพียงอย่างเดียวจะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงาน ทั้ง ๆ ที่การบริหารมีความสำคัญมากเนื่องจากการบริหารเป็นกระบวนการที่จะทำให้เป้าหมายด้านการดำเนินงานที่ตั้งไว้ประสบผลสำเร็จอย่างมี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการบริหารเป็นเทคนิควิธีการที่ทำให้ทุกคนที่ทำงานเกิดจิตสำนึก ร่วมกันในการปฏิบัติงาน

การที่จังหวัดกำแพงเพชรจะให้การท่องเที่ยวเข้ามาเป็นเครื่องมือและยุทธศาสตร์ในการสร้าง รายได้ให้กับจังหวัดและประชาชนอย่างแท้จริง จังหวัดกำแพงเพชรจะต้องมีการบริหารการท่องเที่ยวอย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีกรอบทิศทางที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ของจังหวัดได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544 : 87) กล่าวว่า “การท่องเที่ยวที่ขาดระบบการจัดการที่ดีเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ประสบความสำเร็จได้เลย” ซึ่งการบริหารการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับกรมียุทธศาสตร์ที่ดี เพราะกรมียุทธศาสตร์ ที่ดีจะมีประโยชน์ต่อการบริหารงาน ดังนี้ ช่วยทำให้ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงานหันมาให้ความสนใจ อย่างแท้จริงในเรื่องของการท่องเที่ยวมากขึ้น กระตุ้นให้ผู้บริหารทราบถึงปัญหา อุปสรรคตลอดจนการ เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นและเตรียมมาตรการรองรับไว้ล่วงหน้า เป็นต้น (ทศพร ศิริสัมพันธ์ อ่างถึงโน ฌัญญุภัทร์ ทองมัน, 2555: 19) นอกจากนี้ จังหวัดกำแพงเพชรควรมียุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ที่ดี เพราะยุทธศาสตร์มีความจำเป็นอย่างมากที่จะทำให้การท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรสามารถ ปรับตัวเผชิญกับภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี และสามารถแข่งขันกับจังหวัดใกล้เคียงได้ เป็นอย่างดีอีกด้วย ส่งผลให้มียุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชรเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดการสร้างงาน และสร้างรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัดและส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของจังหวัด กำแพงเพชร

จากความสำคัญที่กล่าวมาทั้งหมด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนายุทธศาสตร์การ บริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวของจังหวัดมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ และกรอบทิศทางการบริหารงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร
4. เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร
5. เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหาร การท่องเที่ยว ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร และแนวคิดเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ โดยมีสาระสำคัญของเนื้อหา ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยว 3 ประการ ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว (tourism resource) การบริการการท่องเที่ยว (tourism service) การตลาดการท่องเที่ยว (tourism market or tourist) (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544 : 87)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการท่องเที่ยว ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยวและการตลาดการท่องเที่ยวภายใต้บริบทของสังคมและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ โดยมีกระบวนการที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2548 : 2-3)

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของสุพจน์ ทรายแก้ว (2553 : 9-12) และเอกชัย บุญยาพิชฐาน (2553 : 18-23) ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมหลัก เป้าประสงค์หลัก ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และตัวชี้วัด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ได้แก่ แผนพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2548-2551 พ.ศ. 2553-2556 และงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

1.2 แหล่งข้อมูลที่เป็นตัวบุคคล ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร 5 ฝ่าย ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้นำชุมชนนักวิชาการ และสื่อมวลชน โดยผู้ให้ข้อมูลฝ่ายละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน

เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เอกสารจากแผนพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2548-2551, พ.ศ. 2553-2556 รวมทั้งศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 25 คน เกี่ยวกับปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

2. การศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชรในระหว่างปี พ.ศ. 2553 จำนวน 446,800 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชรในระหว่างปี พ.ศ. 2553 จำนวน 400 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง

สำเร็จรูปของยามานะ (Yamane) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (quota sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพของการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยวและการตลาดการท่องเที่ยว การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviations) นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

3. การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร 5 ฝ่าย ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้นำชุมชน นักวิชาการ และสื่อมวลชน รวมทั้งสิ้น 50 คน

วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสนทนากลุ่ม (Focus groups discussion) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการจัดการสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร 5 ฝ่าย ฝ่ายละ 10 คน จำนวน 5 ครั้ง เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยวและการตลาดการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ในด้านการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม

2. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร 5 ฝ่าย ๕ คน โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลกลุ่มเดียวกับการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

4. การสร้างยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

แหล่งข้อมูล ได้แก่

1. ข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการศึกษาปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร การศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร และการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้งการศึกษายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ในปี พ.ศ. 2553-2556

2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร จำนวนทั้งสิ้น 40 คน

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวหรือด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินจัดอันดับสภาพแวดล้อมการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) และการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship)

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1. สังเคราะห์เอกสารจากข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

2. ส่งแบบประเมินการจัดอันดับสภาพแวดล้อม ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 40 คน ประเมินและจัดอันดับความสำคัญของสภาพแวดล้อมในแต่ละด้าน

3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 ครั้ง เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรที่ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมหลัก เป้าประสงค์หลัก ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

4. จัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 3 จำนวน 1 ครั้ง การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ค่าความถี่ การจัดเรียงอันดับ และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

5. การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

แหล่งข้อมูล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้ใช้ยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร มีความรู้ด้านการท่องเที่ยว มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือ มีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว หรือ มีตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 9 คน

2. นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการท่องเที่ยวหรือด้านยุทธศาสตร์ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวหรือการบริหารการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 9 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินยุทธศาสตร์ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบประเมินยุทธศาสตร์ให้กับผู้เชี่ยวชาญและผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 18 คน ประเมินยุทธศาสตร์ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviations) เพื่อนำผลมาสรุปผลข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรใน 3 ประเด็น ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ (สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. 2551 : 198-200 และ สัทพ์ฟิลลิป (Stufflebeam, 1981 อ้างถึงใน ประภาพรณ อุ๋นอบ. 2550 : 8-10) โดยยึดเกณฑ์การประเมิน คือ $\bar{X} \geq 3.51$, S.D. ≤ 1.00 (ประคอง วรรณสูตร. 2542 : 73)

สรุปผลการวิจัย

1. จังหวัดกำแพงเพชรมีปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว เช่น ขาดแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวและขาดการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมและเกิดความ

ผลิตผลิตทั้งภาคกลางวันและภาคกลางคืนน้อย ด้านการบริการการท่องเที่ยว เช่น การบริหารจัดการด้านการคมนาคมเพื่อการท่องเที่ยวไม่มีประสิทธิภาพ และด้านการตลาดการท่องเที่ยว เช่น ขาดการวางแผนการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ

2. นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพ โดยภาพรวมด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

ศักยภาพการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	4.04	0.61	มาก
2. ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.74	0.54	มาก
3. ด้านการตลาดการท่องเที่ยว	3.50	0.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.82	0.52	มาก

3. การศึกษาสภาพการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า จังหวัดกำแพงเพชร มีสภาพการบริหารการท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว เช่น นโยบายด้านการท่องเที่ยว มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยและขาดความต่อเนื่อง เป็นต้น ด้านการบริการการท่องเที่ยว เช่น การจัดบุคลากรให้บริการด้านการท่องเที่ยวเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการด้านการบริการการท่องเที่ยว เป็นต้น และด้านการตลาดการท่องเที่ยว เช่น หน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดมีการประสานงานด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกับเคเบิลทีวีท้องถิ่นและสื่อมวลชนในจังหวัด ส่วนปัญหาด้านการบริหารการท่องเที่ยวที่สำคัญ มีดังนี้ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว เช่น จังหวัดขาดการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรมและเป็นระบบ เป็นต้น ด้านการบริการการท่องเที่ยว เช่น ขาดการวางแผนพัฒนาการบริการการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐาน เป็นต้น และด้านการตลาดการท่องเที่ยว เช่น ขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

4. การสร้างยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย วิทยาลัยฯ พันธกิจ ค่านิยมหลัก เป้าประสงค์หลัก ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด ดังภาพที่ 1

วิสัยทัศน์: เปิดประสบการณ์ใหม่ ท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้
เกษตรธรรมชาติ วัฒนธรรม

พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก
<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริม รักษา และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนเข้ามาเป็นเจ้าภาพหลักด้านการท่องเที่ยว พัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการสู่มาตรฐาน สร้างและพัฒนาเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ “เกษตร ธรรมชาติ วัฒนธรรม” หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนเข้ามาเป็นเจ้าภาพหลักในกิจกรรมการท่องเที่ยว การบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ สู่มาตรฐาน พัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุก พัฒนาเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว
<p>ค่านิยมหลัก</p> <p>บูรณาการการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ในลักษณะการท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้ เปิดประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว</p>	
<p>ยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร มีกลยุทธ์ 2 กลยุทธ์ ตัวชี้วัด 4 ตัวชี้วัด เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว สู่มาตรฐาน มีกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด บริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ สู่มาตรฐาน มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ ตัวชี้วัด 4 ตัวชี้วัด พัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ ตัวชี้วัด 4 ตัวชี้วัด พัฒนาทุนมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว สู่มาตรฐาน มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ ตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด ส่งเสริมการจัดทำระบบการติดตามและประเมินผลด้านการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด ส่งเสริมและพัฒนารตลาดเชิงรุก มีกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด สร้างพันธมิตรและเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด	

ภาพที่ 1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมหลัก เป้าประสงค์หลัก ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

4. การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสม ยุทธศาสตร์ส่วนใหญ่มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ด้านความเป็นไปได้ พบว่า ทุกยุทธศาสตร์มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า ยุทธศาสตร์ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดทั้งด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรพบว่า จังหวัดกำแพงเพชรมีปัญหา ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม และเกิดความเพลิดเพลินทั้งภาคกลางวันและภาคกลางคืน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กนกวรรณ คุณศรีแก้ว (2549) เรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ซึ่งพบว่า แหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวยังไม่หลากหลาย ไม่มีความโดดเด่น แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของสุบงกช กรุฑทะยาน (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และพบว่า ตลาดน้ำวัดลำพญา มีการจัดกิจกรรมไว้รองรับนักท่องเที่ยวหลายรูปแบบและยังเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยว และคนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในด้านกิจกรรมต่าง ๆ

ด้านการบริการการท่องเที่ยว พบว่า จังหวัดกำแพงเพชรมีปัญหาเกี่ยวกับระบบการขนส่ง นักท่องเที่ยวสู่แหล่งท่องเที่ยวที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรด้านการบริการการท่องเที่ยว (ด้านการขนส่ง) พบว่า ระดับศักยภาพการมีรถโดยสารประจำทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งในจังหวัดกำแพงเพชรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการตลาดการท่องเที่ยว พบว่า จังหวัดกำแพงเพชรมีปัญหา ดังนี้ ขาดการวางแผนการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกจังหวัดอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชลธร ทิพย์สุวรรณ (2548) ทำการศึกษารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาหมู่บ้านมิ่งผานกอก ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หมู่บ้านมิ่งผานกอก ควรพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวของหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว กล่าวคือ จังหวัดกำแพงเพชรมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่ทรงคุณค่าและสวยงาม มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ซึ่งล้วนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทรงคุณค่า ควรแก่การศึกษาหาความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับราณี อธิชัยกุล (2546) กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวและเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว และสอดคล้องกับวิวัฒน์ชัย บุญยศศักดิ์ (2546) กล่าวว่า ศักยภาพในตัวเองด้านการท่องเที่ยว หมายถึง ความสวยงามน่าประทับใจของทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติหรือความยิ่งใหญ่ โอฬาร ความเก่าแก่ ซึ่งเป็นความสามารถในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวและเป็นสิ่งตอบสนองความสนใจหรือความต้องการของนักท่องเที่ยว

3. การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

3.1 การศึกษาสภาพการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว นั้น นโยบายการบริหารงานด้านแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรเป็นไปตามลักษณะของผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดและหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว และการวางแผนพัฒนา

แหล่งท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ภายใต้การสนับสนุนด้านงบประมาณจากจังหวัด แต่จากโครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและสถาบันดำรงราชานุภาพ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542) เสนอหลักการบริหารการท่องเที่ยวไว้ว่า ภาครัฐกิจการท่องเที่ยวองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม รัฐมีหน้าที่จะต้องทำงานร่วมกันอย่างเสมอภาคกันและประชาชนในท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่ ด้านการบริหารการท่องเที่ยว พบว่า การจัดบุคลากรให้บริการด้านการท่องเที่ยวเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการด้านการบริการการท่องเที่ยว เช่น ที่พัก เป็นต้น

3.2 การศึกษาปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว จังหวัดกำแพงเพชรมีปัญหาการบริหารการท่องเที่ยว ดังนี้ ขาดการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรมและเป็นระบบ รวมทั้งแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่จังหวัดจัดทำขึ้นไม่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว การแปลงแผนการพัฒนาสู่ภาคปฏิบัติกระทำได้ยากและงบประมาณในการพัฒนาตามแผนมีจำนวนจำกัดซึ่งไร้ไพพรรณ แก้วสุริยะ (2546) กล่าวไว้ว่า การจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะต้องมีการประสานแผนการพัฒนาร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป็นต้น เพื่อให้การพัฒนาการทำงานในสถานที่ท่องเที่ยวเดียวกันมีศักยภาพเพิ่มขึ้น และผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพปัญหาชุมชน และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเป็นชุมชนเมืองนำอยู่ตามอัตลักษณ์เมืองมรดกโลก จังหวัดกำแพงเพชรของนพคุณ ชูทัน (2555) ที่พบว่า ชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชรมีส่วนร่วมในการพัฒนาก่อนข้างน้อย และขาดการรวมกลุ่มการพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งคนรุ่นใหม่มีจิตศรัทธาและความผูกพันต่อประเพณีวัฒนธรรมชุมชนลดลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวได้เช่นกัน

4. ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ได้ยุทธศาสตร์ทั้งหมด 9 ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ควรเร่งผลักดันให้นำไปใช้ปฏิบัติได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 และยุทธศาสตร์ที่ 7 โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาด้านการท่องเที่ยวและปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งพบว่า จังหวัดขาดแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวและขาดการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ ดังนั้น จังหวัดควรต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเพื่อให้จังหวัดสามารถนำทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จังหวัดมีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนยุทธศาสตร์ที่ 7 ส่งเสริมและพัฒนาการตลาดเชิงรุก สอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งพบว่า จังหวัดขาดการวางแผนการตลาด การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกจังหวัด

5. ผลการประเมินยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมีผลการประเมินส่วนใหญ่ ทั้ง 3 ด้านแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย โดยผลการประเมินด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ตัวชี้วัดของกลยุทธ์ที่ 2 ของยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ มีแผนพัฒนาการบริการการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำแผนพัฒนาการบริการการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ปฏิบัติได้ยาก เนื่องจาก การบริการการท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในมือของภาคเอกชน ซึ่งเป็นการยากที่ภาครัฐและภาคประชาชนจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาได้ และผลการประเมินตัวชี้วัดของกลยุทธ์ที่ 2 ของยุทธศาสตร์ที่ 9 คือ มีระบบความปลอดภัยและระบบสาธารณสุขเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดกำแพงเพชรของนักท่องเที่ยว แต่สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดกำแพงเพชร ไม่ได้มีการจัดระบบสาธารณสุขเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้าไปท่องเที่ยว ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว จังหวัดควรจัดทำระบบสาธารณสุขในแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งของจังหวัด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จังหวัดกำแพงเพชร สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ควรมีการจัดประชุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อนำยุทธศาสตร์ที่ได้จากการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ และควรมีการมอบหมายให้มีหน่วยงานหลักที่ชัดเจนในการรับผิดชอบในแต่ละยุทธศาสตร์

1.2 ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ประเมินผลผลการนำยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดภายหลังจากการนำไปใช้ปฏิบัติ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรในครั้งต่อไป

2. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ควรมีการนำยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาทุนมนุษย์ด้านการท่องเที่ยวสู่มาตรฐาน ไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัด ทั้งบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ด้านความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทักษะการให้บริการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน และทักษะการสื่อสารด้านภาษาต่างประเทศ โดยดำเนินการร่วมกับสถาบันการศึกษาในจังหวัด

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดควรมีการนำยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว สู่มาตรฐาน ไปใช้ในการจัดเตรียมและเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานและครบวงจร เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายสินค้าของที่ระลึก และมีคฤหาสน์น้ำทิพย์ เป็นต้น เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยว และทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ

4. สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ด้านการตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร สามารถนำยุทธศาสตร์ที่ 7 ส่งเสริมและพัฒนาการตลาดเชิงรุก ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงรุก ผ่านสื่อโฆษณาในรูปแบบที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึงทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ดุจศรีแก้ว. (2549). การจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ศึกษาเฉพาะกรณี: บ้านวังน้ำมอก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต (สังคมสงเคราะห์). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชลธร ทิพย์สุวรรณ. (2548). การศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดสร้างรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาหมู่บ้านม้งผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ณัฐภัทร์ ทองมัน. (2551). ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2548). การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- นพคุณ ชูทัน. (2555). ยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนเมืองนำอยู่ตามอัตลักษณ์เมืองมรดกโลก จังหวัดกำแพงเพชร. วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. ปีที่ 7 (18): 15-26.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาพรรณ อุ่อบ. (2550). เอกสารประกอบการบรรยายโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การประเมินโครงการและการประเมินบทความประเมินโครงการ. วันที่ 14 พฤษภาคม 2550 ณ นครปฐม: โรสการ์เด็น.
- ราณี อธิชัยกุล. (2546). การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

- รำไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2546). **หลักการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน**. กรุงเทพมหานคร: ชรรรมสาร.
- วิวัฒน์ชัย บุญยศศักดิ์. (2546). **คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2551). **กลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2544). **นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานจังหวัดกำแพงเพชร. (2552). **แผนพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชร ปีพ.ศ. 2553-2556**. กำแพงเพชร: สำนักงานจังหวัดกำแพงเพชร.
- สุพจน์ ทรายแก้ว. (2553). **เอกสารประกอบการอบรมเรื่อง เทคนิคในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์**. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ศุบงกช คุรุชทะยาน. (2546). **การศึกษาการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://202.28.18.231/dems/search>. (1 มิถุนายน 2552).
- เอกชัย บุญยาภิธาน. (2553). **คู่มือวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร : ปัญญาชน.
- Certo, S C. (2000). **Modern Management**. (8th ed). New Jersey: Prentice-Hall,.
- World Tourism Organization : WTO. (2003). **Planning Management Tourism**. (Online). Available : <http://www.unwto.org.2004>. (10 December 2009).

*****